NORAKSTS
Lieta Nr.142084010
Lietvedības Nr.1-0222-12/13

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā, 2012.gada 24.februārī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnesis O.Priedītis,

piedaloties pieteicēja pārstāvim *A.E.*,
atbildētājas – Salaspils novada pašvaldības, pusē pieaicinātās iestādes – Salaspils novada domes Administratīvās komisijas, pārstāvim *V.N.*,

2012.gada 7.februārī atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu Nr.142084010 *R.H.* (personas kods */personas kods/*) pieteikumā par Salaspils novada domes Administratīvās komisijas 2010.gada 18.augusta lēmuma Nr.D62-298/2010 atcelšanu (administratīvā pārkāpuma protokols Nr.EM 306385).

Aprakstošā daļa

[1] 2010.gada 1.septembrī Administratīvajā rajona tiesā saņemts *R.H.* (turpmāk arī – pieteicējs) pieteikums un ar Administratīvās rajona tiesas tiesneša 2010.gada 3.septembra lēmumu pieteicēja pieteikums pieņemts un ierosināta administratīvā lieta Nr.142084010 par Salaspils novada domes Administratīvās komisijas (turpmāk – atbildētājs vai Komisija) 2010.gada 18.augusta lēmuma Nr.D62-298/2010 (turpmāk – Lēmums) atcelšanu.

[2] No lietas materiāliem izriet, ka 2010.gada 3.augustā sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols Nr.EM306385 (turpmāk – Protokols) par to, ka 2010.gada 3.augustā plkst.14.00 konstatēts, ka *R.H.* būvobjektā *,,/Nosaukums/''*, Salaspils novadā, beidzies 2002.gada 30.septembrī izdotās būvatļaujas Nr.59 derīguma termiņš (termiņš beidzies 2008.gada 10.janvārī), sakarā ar ko konstatēta patvaļīga būvniecība, ko veikusi fiziska persona. Ir pārkāpta Būvniecības likuma 13.panta piektā daļa un izdarīts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk - LAPK) 152.panta otrajā daļā aprakstītais administratīvais pārkāpums.

2010.gada 18.augustā Salaspils novada domes Administratīvā komisija pieņēma Lēmumu, ar kuru nolēma *R.H.* piemērot naudas sodu Ls 100 apmērā.

[3] 2010.gada 1.septembrī Administratīvajā rajona tiesā saņemts pieteicēja pieteikums, ar kuru lūdz atcelt pārsūdzēto Lēmumu, pamatojoties uz sekojošiem apsvērumiem.

[3.1] Protokolā nepamatota ir būvinspektora *V.N.* Būvniecības likuma 13.panta piektajā daļā minētā pārkāpuma konstatēšana, jo Būvniecības likuma 13.panta piektajā daļā nav teikts, ka būvdarbu neuzsākšana vai neveikšana bez būvatļaujas ir kvalificējama kā patvaļīga būvniecība, vēl jo vairāk tādēļ, ka 2010.gada 3.augustā Būvatļauja Nr.59 bija spēkā.

[3.2] Laikā no 2008.gada 10.janvāra līdz 2010.gada 31.maijam nav uzrakstīts neviens administratīvā pārkāpuma protokols par nelikumīgo būvniecību būvobjektā *,,/Nosaukums/''*.

[3.3] Nodeva par būvatļaujas saņemšanu būvei Salaspils novada *,,/Nosaukums/''* tika samaksāta 2010.gada 31.maijā, par ko ir izdarīta atzīme Būvatļaujā Nr.59.

[3.4] 2010.gada 3.augusta administratīvā pārkāpuma protokols Nr.306385 uzrakstīts Būvatļaujas Nr.59 derīguma termiņa laikā, t.i., pēc 2010.gada 31.maija.

[3.5] būvinspektors *V.N.* 2010.gada 3.augustā būvobjektā *,,/Nosaukums/''* nebija, tādēļ būvinspektors *V.N.* administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.306385 būvobjektā *,,/Nosaukums/''* nevarēja uzrakstīt, kā tas ir rakstīts Protokolā.

Būvniecība būvobjektā *,,/Nosaukums/''* nav notikusi pēc 2008.gada 9.janvāra, kā arī nav atsākti pēc 2010.gada 31.maija.

[4] Atbildētājas – Salaspils novada pašvaldības, pusē pieaicinātā iestāde – Salaspils novada domes Administratīvā komisija, tiesā iesniegtajā rakstveida paskaidrojumā norāda, ka pieteicēja pieteikums ir nepamatots un noraidāms, pamatojoties uz sekojošiem apsvērumiem.

[4.1] Salaspils pilsētas ar lauku teritoriju būvvaldes, Būvatļaujā Nr.59, izdota 2002.gada 30.septembrī, ir norādīts, ka būvatļauja ir derīga līdz 2008.gada 10.janvārim. Pieteicējam nav izsniegta neviena cita būvatļauja Nr.59, kas bija spēkā 2010.gada 3.augustā, kā to norāda pieteicējs.

[4.2] Tas, ka uz Būvatļaujas Nr.59 ir izdarīta atzīme par to, ka 2010.gada 31.maijā ir samaksāta nodeva un būvatļauja tika pārreģistrēta uz pieteicēja vārda nenozīmē, ka Būvatļauja Nr.59 ir spēkā. Uz būvatļaujas ir jābūt attiecīgam zīmogam, kas norāda, ka būvatļauja ir pagarināta. Kā redzams no lietas materiāliem uz Būvatļaujas Nr.59 nav šāda zīmoga.

Ņemot vērā minēto, administratīvā pārkāpuma protokols netika sastādīts Būvatļaujas Nr.59 derīguma termiņa laikā.

[4.3] Būvniecības likuma 13.panta piektajā daļā ir noteikts, ka būvdarbu uzsākšana vai veikšana bez būvatļaujas kvalificējama kā patvaļīga būvniecība, un atbildība par to ir paredzēta normatīvajos aktos.

Kā redzams no Būvatļaujas Nr.59, būvdarbi ir uzsākti 2002.gada 30.septembrī. Būvdarbi tiek veikti līdz objekts tiek nodots ekspluatācijā. Visu šo laiku ir jābūt derīgai būvatļaujai.

Būvniecības likuma 18.pantā ir noteikts, ja būvdarbus pārtrauc uz laiku, kas pārsniedz vienu gadu, pasūtītājam vai būvētājam būve jāiekonservē Vispārīgajos būvnoteikumos noteiktajā kārtībā un par to nekavējoties

rakstveidā jāpaziņo attiecīgajai pašvaldībai. Pieteicējs nav veicis būvobjekta konservāciju līdz ar to būvniecība objektā turpinās.

[5] Pieteicēja pārstāvis tiesas sēdē pieteikumu uzturēja, pamatojoties uz pieteikumā minētajiem argumentiem, papildus paskaidrojot, ka attiecībā uz zīmogiem un spiedogiem privātpersona nevar zināt, kādas atzīmes ir veicamas un dokumentiem. Normatīvajos aktos nav noteikts, ka tieši šādam zīmogam ir jābūt. Tur ir zīmogs, ka nodeva ir samaksāta. To, vai ir jābūt vēl kaut kādam zīmogam, ka būvatļauja ir spēkā, normatīvie akti tik sīki nenosaka.

Atbildētāja pārstāvis tiesas sēdē pieteikumu neatzina, pamatojoties uz Lēmumā un rakstveida paskaidrojumos tiesā minētajiem argumentiem, papildus paskaidrojot, ka atjaunojot būvatļauju, nevar visus jautājumus kārtot vienlaicīgi. Atbilstoši ierakstam zemesgrāmatas apliecībā un atbilstoši Būvniecības likuma prasībām tika veikta īpašnieka pārreģistrācija. Viņš nomaksāja būvniecības nodevu. Vēl vajadzēja apdrošināt būvniecību. Tad Būvvalde pieņemtu lēmumu par būvatļaujas derīguma termiņa pagarināšanu.

Motīvu daļa

[6] Tiesa, izvērtējot lietas materiālus kopumā, noklausoties lietas dalībnieku paskaidrojumus, atzīst, ka pieteikums ir pamatots un apmierināms.

Izskatāmajā lietā Komisija, atbilstoši pārsūdzētajā Lēmumā norādītajam, pieteicēja darbībās ir konstatējusi LAPK 152.panta otrajā daļā aprakstītā administratīvā pārkāpuma sastāvu, jo pieteicējs ir pārkāpis Būvniecības likuma 13.panta piektajā daļā izvirzītās prasības

Lietā pastāv strīds par to, vai pieteicējs ir izdarījis Protokolā un pārsūdzētajā Lēmumā norādīto administratīvo pārkāpumu un pamatoti saukts pie administratīvās atbildības.

[7] LAPK 152.panta otrajā daļā noteikts - par būves patvaļīgu būvniecību uzliek naudas sodu fiziskajām personām no simt līdz tūkstoš latiem.

Administratīvā pārkāpuma sastāvu veido administratīvā pārkāpuma objekts, objektīvā puse, subjekts un subjektīvā puse. Ja kaut viena no administratīvā pārkāpuma sastāvu veidojošām pazīmēm iztrūkst, atzīstams, ka nodarījumā nav administratīvā pārkāpuma sastāva.

Būvniecības likuma 13.panta piektajā daļā noteikts, ka būvdarbu uzsākšana vai veikšana bez būvatļaujas kvalificējama kā patvaļīga būvniecība, un atbildība par to ir paredzēta normatīvajos aktos.

Atbilstoši Būvniecības likuma 1.panta 21.punktam patvaļīga būvniecība ir būvdarbi, kas tiek veikti bez būvatļaujas vai neatbilst akceptētajam būvprojektam (..). Savukārt būvdarbi ir darbi, kas tiek veikti būvlaukumā vai būvē, arī nojaukšana (Būvniecības likuma 1.panta 6.punkts).

No citētajām Būvniecības likuma normām secināms, ka būvniecība ir aktīvu darbību kopums, kas tiek veikts konkrētā būvē vai būvlaukumā, ar vienotu mērķi – radīt vai nojaukt konkrētu būvi.

No citētajām tiesību normām to kopsakarībā izriet, ka LAPK 152.panta otrajā daļā aprakstītā administratīvā pārkāpuma sastāvu veido: administratīvā pārkāpuma objekts – būvniecības kārtības ievērošana sabiedrības un personas interešu nodrošināšanai; administratīvā pārkāpuma objektīvā puse – aktīvas darbības, kas izpaužas kā būvdarbu veikšana; administratīvā pārkāpuma subjektīvā puse – ar nodomu vai aiz neuzmanības izdarīts pārkāpums; administratīvā pārkāpuma subjekts – (atbilstoši LAPK 12.pantam) persona, kura sasniegusi četrpadsmit gadu vecumu.

[8] Atbilstoši LAPK 9.pantā noteiktajam par administratīvo pārkāpumu atzīstama prettiesiska, vainojama (ar nodomu vai aiz neuzmanības izdarīta) darbība vai bezdarbība, kura apdraud valsts vai sabiedrisko kārtību, īpašumu, pilsoņu tiesības un brīvības vai noteikto pārvaldes kārtību un par kuru likumā paredzēta administratīvā atbildība.

Saskaņā ar LAPK 243.pantu par pierādīšanas līdzekļiem, ar kuriem var konstatēt faktus, uz kuru pamata institūcijas nosaka administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību, pie administratīvās atbildības sauktās personas vainu un citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā, kalpo protokols par administratīvo pārkāpumu, personas paskaidrojumi, kuru sauc pie administratīvās atbildības, cietušā un liecinieku liecības, (..), citi dokumenti, kā arī pārkāpumus fiksējošie tehniskie līdzekļi (braukšanas ātruma noteikšanas mērierīces, mērierīces alkohola koncentrācijas noteikšanai izelpotajā gaisā, foto, video u.tml.).

Tātad, par pierādījumiem šajā lietā var kalpot Protokols *(lietas 6.lapa)* un Salaspils novada Būvvaldes inspektora 2010.gada 14.jūlijā sastādītais akts *(lietas 18.lapa)*.

[9] Izvērtējot lietā savāktos pierādījumus un pārsūdzēto Lēmumu, tiesa norāda sekojošo.

[9.1] Kā jau tiesa iepriekš norādīja, tad būvniecība ir aktīvu darbību kopums, kas tiek veikts konkrētā būvē vai būvlaukumā, ar vienotu mērķi – radīt vai nojaukt konkrētu būvi. Tātad, lai personu varētu saukt pie administratīvās atbildības par patvaļīgu būvniecību, ir nepieciešams konstatēt vai nu pašu aktīvo darbību vai tās materializāciju vidē – uzbūvēta vai nojaukta kāda būve, tās daļa, vai konstrukcija.

[9.2] Pārbaudot Komisijas lietā iegūtos pierādījumus, tiesa konstatē, ka ne Protokolā, ne aktā nav norādītas un identificētas šādas aktīvas darbības, vai to rezultātā radīta vai nojaukta būve, tās daļa. Gan Protokolā, gan Aktā ir ietverta informācija par to, ka ir beidzies iepriekš izsniegtās būvatļaujas termiņš. Akts satur formālu norādi, ka būvētājam uzdots nekavējoties pārtraukt būvniecību līdz jautājuma izlemšanai par patvaļīgi uzbūvēto konstrukciju nojaukšanu vai darbu turpināšanu. Tomēr nekādā veidā nav identificēts un

aprakstīts, kuras un kādas konstrukcijas (vai būves) ir uzskatāmas par patvaļīgi uzbūvētam.

Lietai ir pievienots foto attēls *(lietas 20.lapa)*, kurā redzama mājas daļa (fasāde). Tiesas vērtējumā šādas attēls pats par sevi nenorāda uz kādu patvaļīgu būvdarbu veikšanu, jo:

1) izskatāmajā lietā nav strīda, ka šādas ēkas būvniecībai 2002.gada 30.septembrī izdota būvatļauja Nr.59 *(lietas 17.lapa)*, kuras derīguma termiņš pēc vairākkārtējas pagarināšanas beidzies 2008.gada 10.janvārī. Tātad būvniecība tiesiski varēja norisināties vairāk kā piecus gadus. Tiesas vērtējumā tas ir pietiekams laiks foto attēlā redzamās būves uzbūvēšanai;
2) attēlā nav redzams, ka būvē notiktu kādi darbi. Attēlā nav norādīts tā uzņemšanas datums, bet pat pieņemot, ka tas uzņemts 2010.gada 14.jūlijā, nav iespējams veikt salīdzinājumu par to, kādi darbi bija pabeigti līdz 2008.gada 10.janvārim, bet kādi veikti pēc šī datuma.

[9.3] APL 250.panta otrā daļa paredz, ka tiesa, vērtējot administratīvā akta tiesiskumu, spriedumā ņem vērā tikai tos apstākļus, uz kuriem iestāde ir atsaukusies administratīvā akta pamatojumā.

LAPK 237.pantā ir noteikti lietvedības uzdevumi administratīvo pārkāpumu lietās, un tieši - savlaicīgi, vispusīgi, pilnīgi un objektīvi noskaidrot katras lietas apstākļus, izlemt to stingrā saskaņā ar likumu, nodrošināt pieņemtā lēmuma izpildi, kā arī noskaidrot cēloņus un apstākļus, kas veicina administratīvo pārkāpumu izdarīšanu, novērst pārkāpumus, audzināt pilsoņus likumu ievērošanas garā un nostiprināt likumību. Saskaņā ar LAPK 272.pantu institūcijai (amatpersonai), izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, jānoskaidro gan pārkāpuma būtība, gan personas vaina, gan atbildību mīkstinoši un pastiprinoši apstākļi, vai ir nodarīts mantisks zaudējums, kā arī jānoskaidro citi apstākļi, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Šādi pienākumi iestādei un amatpersonai ir noteikti tādēļ, lai lietvedības laikā tiktu noskaidrots, vai konkrētas personas darbība (bezdarbība) ir atzīstama par administratīvo pārkāpumu. Savukārt administratīvā pārkāpuma sastāvu veido administratīvā pārkāpuma objekts, objektīvā puse, subjekts un subjektīvā puse. Ja kaut viena no administratīvā pārkāpuma sastāvu veidojošām pazīmēm iztrūkst, atzīstams, ka nodarījumā nav administratīvā pārkāpuma sastāva.

Izvērtējot Lēmuma saturu un lietā esošos pierādījumu, tiesa secina, ka Komisija nav izpildījusi LAPK 237. un 272.pantā noteikto un nav noskaidrojusi visus lietā būtiskos apstākļus. Tiesas vērtējumā lietā nav pierādīta pārkāpuma objektīvā puse, jo Komisija, izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, nav pilnībā noskaidrojusi lietas apstākļus, savākusi

pierādījumus, kā rezultātā likumā noteiktajā kārtībā nav fiksējusi patvaļīgas būvniecības faktu. Kā jau iepriekš norādīts, tad administratīvā pārkāpuma sastāvu veido visu pārkāpuma pazīmju kopums, kādai pazīmei iztrūkstot sastāvs neveidojas.

Ievērojot norādīto tiesa pieteicēja darbībās nekonstatē Būvniecības likuma 13.panta piektās daļas prasību pārkāpumu un LAPK 152.panta otrajā daļā aprakstītā pārkāpuma sastāvu.

[10] Atbilstoši LAPK 239.panta 1.punktam, lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā nevar iesākt, bet iesāktā lietvedība jāizbeidz, ja nav bijis notikuma vai tajā nav administratīvā pārkāpuma sastāva. Ievērojot tiesas iepriekš izdarīto secinājumu, ka lietā nav pierādīta pārkāpuma objektīvā puse, Lēmums ir atceļams un lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā pret pieteicēju ir izbeidzama administratīvā pārkāpuma sastāva trūkuma dēļ.

R e z o l u t ī v ā d a ļ a

Pamatojoties uz LAPK 239.panta 1.punktu, 286.panta pirmās daļas 3.punktu, APL 246.-251.pantu, 289.-290.pantu un 291.panta pirmo daļu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

apmierināt *R.H.* pieteikumu.

Atcelt Salaspils novada domes Administratīvās komisijas 2010.gada 18.augusta lēmumu Nr.D62-298/2010 (administratīvā pārkāpuma protokols Nr.EM 306385) ar tā izdošanas dienu un izbeigt lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnesis (paraksts) O.Priedītis

NORAKSTS PAREIZS

Administratīvās rajona tiesas

tiesnesis _____ O.Priedītis

Rīgā, 2012.gada 24.februārī.